2020

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ФИЛМАУТОР

2020

2020 беше една необичайна за всички година, в това число и за екипа на сдружение ФИЛМАУТОР. Поставени в условията на ограниченията, наложени от Covid 19, ние успяхме да реорганизираме работата на УС и администрацията, без промените да се отразят на темповете на разпределение и изплащане на авторските възнаграждения към съответните правоносители. Независимо от кризата, ние продължихме да следваме набелязаните приоритети в дейността на организацията, като съумяхме да запазим стабилност и дори да постигнем ръст в събираемостта на авторски възнаграждения в сравнение с последните три години – над 16% в сравнение в 2019г. и около 6% в сравнение с 2018г.

Разбира се, имахме и неуспехи – отново не успяхме да постигнем одобряване на тарифа за препредаване по кабел, поради което сме възпрепятствани да събираме възнаграждения от кабелните и сателитни оператори. Разбира се, този неуспех се дължи до голяма степен и на ситуацията в страната ни и на празнини в законодателната ни уредба, които се надяваме през текущата година с наши усилия да бъдат преодоляни..

ПРЕПРЕДАВАНЕ

През 2020г. ФИЛМАУТОР, макар да финализира изцяло процедурата по договаряне на тарифата за препредаване, не постигна одобрение на предложения проект.

В края на 2019г. преговорите с БАККО, които бяха с 9 месечна продължителност, завършиха без споразумение. Като резултат ФИЛМАУТОР, в съответствие с процедурата в ЗАПСП, поиска от Министъра на културата да сформира комисия от петима експерти, които да разгледат предложението ни за тарифа. Комисията стартира работа през м.февруари 2020 и срокът за работа по закон трябваше да бъде 3-месеца, но заради извънредното положение дейността и се удължи до м. юни. Проведоха се множество физически и дистанционни срещи на членовете на комисията и на експерти и представители на двете спорещи страни.За съжаление, доколкото интересите бяха противоположни и споровете непреодолими, комисията, без дори да достигне до разглеждане на финансовите параметри на предложения проект на тарифа, излезе с финално заключение, че експертите не са достигнали до решение, като самият ЗАПСП позволява такъв изход.

С тази стъпка сдружението е изчерпало напълно разписаната в закона процедура, но въпреки това остава без одобрена тарифа.

Проблемът е, че не можем да отнесем спора за размера на тарифата до съда, защото няма компетентност да се произнесе по съдържанието на тарифата по същество и може да бъде сезиран само с процедурни нарушения.

Докато течаха преговорите и работата на комисията постоянно информирахме международните организации, в които членуваме (CISAC и SAA). През 202 те изпратиха две официални писма до МК, настоявайки за спешни мерки, за да бъде преустановено нарушението от страна на операторите. Изпратихме информация и до българските евродепутати, депутатите в Комисията по култура в Европейския парламент, както и комисарите Габриел и Бретон. Имаме кореспонденция с г-н Марко Джиорело, директор на отдел „Авторско право“ към Директорат „Комуникации, мрежи и съдържание“ към Европейската комисия, в която позицията е еднозначна – по силата на Еврейското законодателство /е безспорно, че препредаването се урежда по колективен път, а прилагането на местния закон е отговорност на местните компетентни органи.

За съжаление обаче, от страна на МК не получихме особено съдействие в посока преодоляване на проблема. Макар да проведохме среща с МК и представителите на телевизионните програми и препредаващите предприятия, на която стана ясно, че мрежите не получават всички права от телевизиите, това не доведе до реакция от страна на МК по отношение на операторите, които нямат договори с нас. От страна на МК също така бяха изпратени запитвания до съотвтените компетентни органи в държави като Румъния и Полша, чийто опит сме ползвали при изработване на проекта на тарифа, с цел проучване на практиката им по управление на права за препредаване. Отговорът на румънските им колеги напълно подкрепя нашите твърдения за задължителността на колективното управление на този тип права, но нищо не последва като действие от страна на министерството.

През месец август 2020 изпратихме множество сигнали до МК за конкретни нарушения от страна на кабелните оператори и сателитните платформи. От страна на министерството по някои от тях са извършени проверки, но все още нямаме официална информация докъде са стигнали

.

През месец Ноември 2020 ФИЛМАУТОР изпрати жалба до Европейската комисия за нарушения при транспонирането на Директиви 93/83 и 2014/26, тъй като се оказва, че в България системата за колективно управление на права върху филми ИЗОБЩО не може да бъде приложена. Претендираме неточно транспониране на текстове, които следва да гарантират право на възнаграждение от препредаване на творците, включително и поради липса на работещи правила за изработване на тарифи. Към настоящия момент нямаме информация за официална реакция от страна на комисията към българското Министерство на културата

Организирахме кампания „Fair Share”, в която членове на сродни дружества от Европа изказват своята подкрепа и настояват правилата в областта на препредаването да започнат да се спазват..

ЧАСТНО КОПИРАНЕ

В областта на частното копиране няма никакво развитие в последните две години. Сферата на събиране на компенсационни плащания за частно копиране и за възпроизвеждане по репрографски начин, след промените в ЗАПСП от март 2011, беше напрактика ликвидирана. Очакваме промените в ЗАПСП, които да отсранят пречките системата да започне да функционира.

ИЗЛЪЧВАНЕ

За поредна година БНТ е основен ползвател на представлявания от ФИЛМАУТОР репертоар, като следва да отбележим, че макар и 2020 да беше кризисна година, отчитането и плащането от страна на телевизията беше сравнително навременно и точно. Останалите телевизии показват единични заглавия по конкретен повод, като това са главно по-стари филми. Новите продукции са с отстъпени от авторите права на продуцентите, като последващите възнаграждения, ако се изплащат изобщо такива, не минават през сдружението.

ИНТЕРНЕТ

В резултат на пандемията и като тенденция през 2020 се наблюдаваше засилен интерес в областта на предоставянето на достъп до филми чрез интернет с цел да бъдат създадени легални платформи. ФИЛМАУТОР сключи няколко такива договора за български платформи, които стартираха през януари 2021г. Наличието на легални възможности за достъп през интернет до съответните заглавия е един от начините да се формулира ново отношение у публиката към пиратското съдържание в мрежата и среща нашата подкрепа.

За съжаление обаче, една от пречките пред тези платформи е наличието на огромно пиратско съдържание. В тази връзка през м. Юли 2020 г. по инициатива на ФИЛМАУТОР беше подготвено отоворено писмо до компетентните органи

– до премиера Бойко Борисов, министъра на културата Боил Банов, председателя на парламентарната комисия по култура Вежди Рашидов и Явор Колев, главен комисар в МВР, с което поискахме управляващите да използват законовите си правомощия, за да няма възможност филмите да се ползват безплатно в нелегални интернет и торент сайтове. Писмото беше подкрепено от повече от 200 души - филмови творци, както и от колегите ни от сродните сдружения МУЗИКАУТОР и БАМП и от организаиците АБРО, ТЕРАПРО и БАККО. В резултат българските филми бяха свалени от няколко стрийминг сайтове.

Администрацияна на ФИЛМАУТОР полага постоянно усилия и сваля от YouTube филми от репертоара на сдружението, но за съжаление нови потребители непрекъснато качват други заглавия.

.

ПРАВНА РАМКА

През 2019г. бяха приети две директиви, които до края на месец юни 2021г. следва да бъдат въведени в ЗАПСП, а именно Директива за авторското право в единния цифров пазар и Директива за установяване на правила във връзка с упражняването на авторското право и сродните му права, приложими за определени онлайн предавания на излъчващите организации и за препредаването на телевизионни и радиопрограми .

През лятото на 2020 се проведоха консултации със заинтересованите страни, които да заявят своите идеи във връзка с транспонирането на европейските правила. ФИЛМАУТОР депозира своите становища, защото и двете директиви пряко касаят работата на сдружението и правата на представляваните от нас правоносители.

Директива 2019/790 решава проблема с уреждането на отношенията между носителите на права и интернет платформите, които предлагат споделяне на съдържание (Facebook, Youtube, Vbox и др.). Директивата елиминира възможността за избягване на отговорност и предвижда изискване за споразумение между тях и носителите на права върху произведения и други обекти на закрила. Също така директивата потвърждава принципа, че авторите имат право на справедливо и пропорционално възнаграждение от приходите, които тяхното произведение генерира, но за съжаление, оставя свобода на държавата-членка да избере механизъм, чрез който да реализира това правило. Именно тук предстои да бъде една от битките на сдружението ни за въвеждане на справедливо и задължително по

закон, неотменимо и непрехвърлимо право на възнаграждение, което да се упралява по колективен път. ФИЛМАУТОР ще организира и проведе кампания за разясняване на ползите от подобно законодателно решение както за правоносителите, така и за продуцентите и филмовата индустрия като цяло.

Вторият документ регламентира разширяването на обхвата на системата на задължително колективно управление, която се прилага понастоящем само за кабелното препредаване, с включване в него на услугите за препредаване, предоставяни и чрез други средства (като например телевизия през интернет протокол (IPTV), сателитни, цифрови наземни или онлайн технологии). Отново настояваме за колективно управление и въвеждане на правила за заплащане на възнагражднеия от препредаване, независимо от технологичния начин по който се става то, включително и за хипотезите на директно въвеждане, касаещо програми, които се разпространяват единствено чрез посредничеството на платформите.

Във връзка с работата по изработване на проекти за въвеждане на двете директиви в българския ЗАПСП, представители на ФИЛМАУТОР изпращат своите предложения и коментари до МК. Сдружението подготвя социологичско проучване сред авторите, които създават филми и сериали в последните 10 години с цел да се изясни ефективността на настоящата законова уредба по отношение прилагането и спрямо възнагражденията, които авторите получават. През втората половина на 2021г. ще организираме и проведем и кампания в подкрепа на въвеждането на задължително неотменимо право на възнаграждение.

СЪДЕБНИ ДЕЛА

През календарната 2020 г. няма новообразувани дела против ползватели, коео се дължи на фокусирането ни върху преговирте с БАККО за тарифа и надеждите да постигнем споразумение. В момента подготвяме 4 дела във връзка с правото на възнаграждение от препредаване.

.

СЪБИРАНЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА АВТОРСКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Общата сума на възнагражденията, събрани от ФИЛМАУТОР през 2020г е 1277819 лв.

фиг.1

фиг.2

СЪБИРАНЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА АВТОРСКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

фиг.3

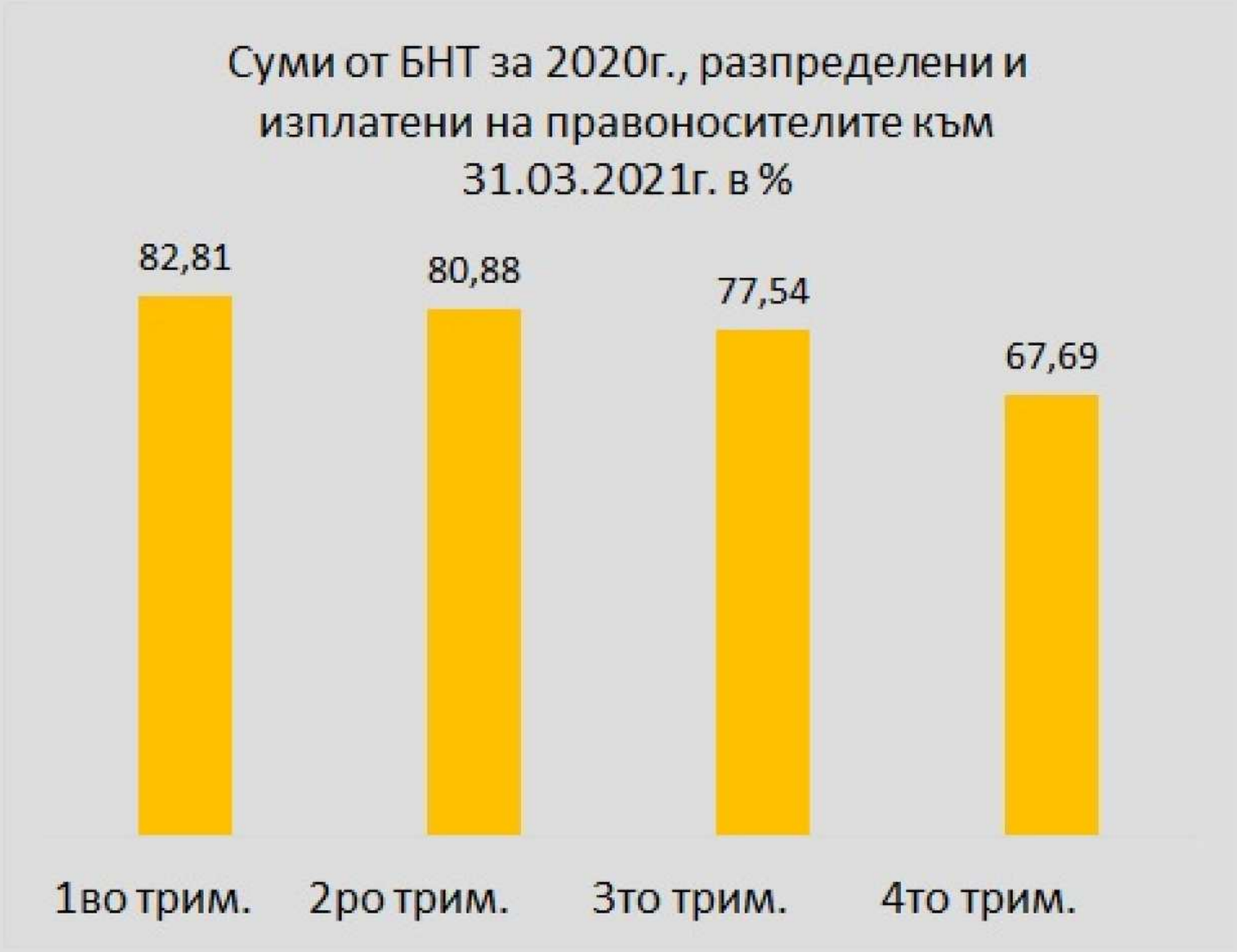

фиг.4

СЪБИРАНЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА АВТОРСКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

фиг.5

Приходи по видове ползване без БНТ

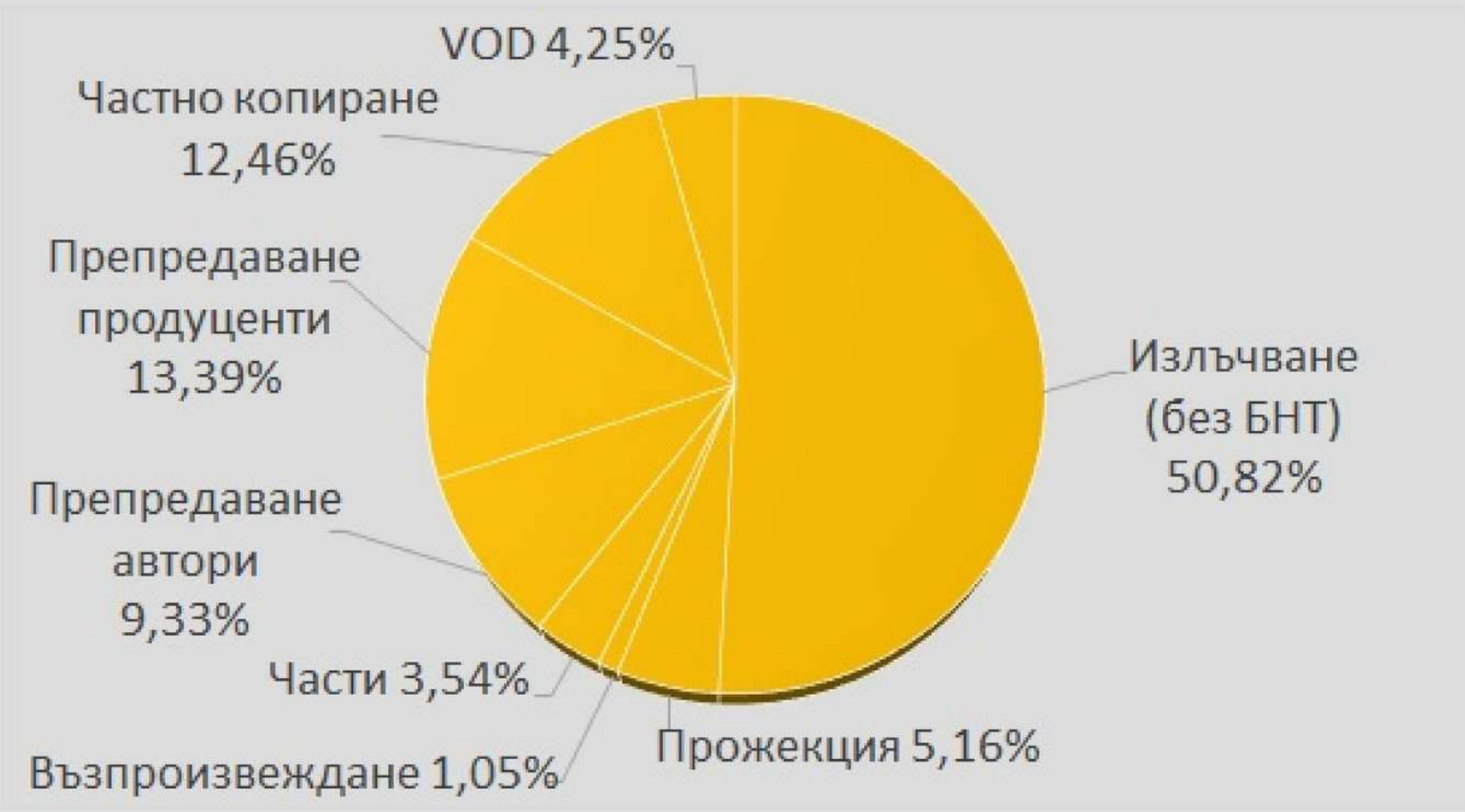

фиг.6

2020

СЪБИРАНЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА АВТОРСКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Сравнение на приходите по вид използване за последните три години

фиг.7

фиг.8

2020

СЪБИРАНЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА АВТОРСКИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Сравнение на приходите по вид използване за последните три години

фиг.9

фиг.10

2020

ПРИХОДИ И РАЗХОДИ НА ФИЛМАУТОР

Сравнение на реализираните разходи по пера в лева спрямо бюджета на сдружението за 2019г.

Сравнение на гласувания бюджет за 2019г. и реалните разходи по	**Бюджет - 2019 лева**	**Отчет-2020г. лева**	**Отчет/бюджет %**
1. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ	157000	131039	83,46
2. ОРГАНИЗАЦИОННИ РАЗХОДИ	49750	25198	50,65
3. ДМА	1000	768	79,80
4. КОМАНДИРОВКИ	4000	0	0,00
5. БАНКОВИ ТАКСИ	1800	2358	131,01
6. ДРУГИ	1000	2200	220,08
Всичко разходи за издръжката:	**214550**	**161564**	**75,30**

фиг.11

фиг.10

2020

ПРИХОДИ И РАЗХОДИ НА ФИЛМАУТОР

Сравнение на реализираните приходи и разходи във фондовете

фиг.13

Нямаме причини да очакваме, че 2021 ще бъде лека година. Но имаме основания да се надяваме и да работим в посока предстоящото транспониране на двете директиви от 2019г. в националния закон да укрепи позициите на авторите на аудиовизуални произведения и да даде реални гаранции за техните права. Нашата цел е да създадем функциониращата система на колктивно управление на правата, която да се утвърди като основен стълб в защита на филмовите творци. Основите са поставени. Знаем как тази система функционира в Европа. Знаем какво трябва да се случи, за да заработи тя у нас. Знаем какво ни трябва - подкрепата на авторите, чиито права представляваме и общ фронт на правоносителите. За да бъде гласът ни по-силен и разпознаваем. Ще работим за това.